

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

PRAKTISK VECKOTIDNING
FÖR
KVINNAN OCH HEMMET

Stockholm, Iduns Tryckeri Aktiebc-ag

N:r 11 (482).

Fredagen den 19 mars 1897.

10:de årg.

<p>Prenumerationspris pr år: Idun ensam kr. 5:— Iduns Modet., fjortondagsuppl. » 5:— Iduns Modet., månadsuppl. » 3:— Barngarderoben..... » 3:—</p>	<p>Byrå: Klara södra kyrkog. 16, 1 tr. Öppen kl. 10—5. Allm. telef. 6147. Rikstelef. 1646.</p>	<p>Redaktör och utgivare: FRITHIOF HELLBERG. Träffas säkrast kl. 2—3. Redaktionssekr.: J. Nordling.</p>	<p>Utgifningstid: hvarje fredag. Lösnummerpris 15 öre (lösnr endast för kompletteringar.)</p>	<p>Annonspris: 35 öre pr nonpareillerad. För »Platssökande» o. »Lediga platser» 25 öre för hvarje påbörjad tiotal stafv. Utländska annons. 70 öre pr nonp.-rad.</p>
--	---	---	--	---

Amanda Janson.

Man har ofta hört den vid vår K. Dramatiska teater nu rå-
dande regimen få uppbara förebräelser för den avfoghet,
hvarmed det äldre gardet skulle hålla tillsammans emot alla unga,
uppspirande krafter, som tilläfsventyrs kunde vilja spränga sig fram
till en plats på roll-listan och i publikens gunst. Till en del har det
nog legat sanning häri: om ej
alltid i öfriga hänseenden, ha
dock »societärerna» visat en
beundransvärd sammanhållning,
så ofta det gällt att mot djärfva
inkräktare försvara de gamla
gudarnas gamla platser. Några
ungdomligt yra fläktar utifrån
ha i regel ej tillåtits pusta upp
det vördnadsvärda dammet bak-
om de »kungliga» suffiterna.

Dock — ingen regel utan
undantag! Och när våra ögon
i detta nu falla på den inta-
gande bild, som är afsedd att
i ordets fullaste innebörd pryda
porträttsidan i veckans nummer
af Idun, är det just som om
en sådan där liten fläkt mötte
oss, en sådan där portförbjuden
värpust med några saltsjöstänk
från Strömmen och kanske till
och med en blåsippshälsning
från Södra bergen. Inför detta
unga ansikte rinna oss i minnet
några premièrekvällar från de se-
nare årens Dramatiska-teater-krö-
nika — sparsamma nog, må så
vara, och långt emellan — då
det bestämdt rykt upp en smula
i det ärevördiga dammet vid
fläkten af en flink våd bakom
en ungdomligt spänstig häl. Och
vi börja ransaka vårt minne och
vårt samvete. Vi börja därvid
så småningom känna på oss, att
man aldrig obetingadt bör skrif-

va under några trossatser, ej ens, om de gälla kungliga teaterdirekti-
oner, och vi sluta med att bedja ödmjukast om ursäkt: »Vördnadsvärda
Direktion! Vi ha illa misskänt Dig. Äfven Du har haft Din lilla
vårdröm mellan snarkningarna, ja, hvem vet, kanske midt uppi dem,
och den drömmens namn kunna vi i dag alla läsa här ofvan — det
är Amanda Janson.»

Det är ju ändå inte mer än
14 dagar sedan Clara Hjälms,
den fagreste bland »Blom-
mor i drifbänk», tilläts att
med flickaktigt behag mottaga
sin aristokratiska tillbedjares
frieri i själfva mademoiselle
Palméns dygderika pensionat
och föga mer än en månad
sedan en mycket odefinierbar
— men verkligen, också hon,
mycket intagande — annan ung
dam gaf sitt hjärta åt en lika
odefinierbar gentleman i en högst
definierbar tysk *lever de rideaux*
med det intressanta namnet
»Tu och fyrtiosex». Några
stora uppgifter kan man väl
just ej kalla detta, något att
mäta och spänna unga krafter
emot, där sådana verkligen *fin-
nas*, men de kunna vara stora
nog som bevis på den goda vil-
jan hos den snälla direktionen.

Dock, aj! Skola vi nu bli
orättvisa igen! För att för-
hindra detta skynda vi oss att
taga ännu ett steg tillbaka i
tiden, och helt oförhappandes
stå vi inför en exponent af det
så kallade stora skådespelet, låt
vara ett tämligen moderniseradt
»aflägg»: Coppées *Pour la cou-
ronne*. »Hade kanske inte där
er skyddsling en värdig, en rik-
tigt utmärkt roll som zigener-

Det är icke titlarne, som kasta glans på människorna, utan människorna på titlarne.

N. Macchiavelli.

skan Militza?» »Jo visst, högt ärade Direktion, hon hade det. Vi fingo verkligen en gång njuta af hennes ungdomliga värme och inspiration i en något så när betydande uppgift, vi fingo höra en smekande klangfull versdeklamation, och ni minns ju också, hur snälla och tacksamma vi voro, publiken, tidningarna, alle sammans...»

Stolt och till hälften blidkad af våra medgifvanden, skjuter nu Direktionen under våra ögon ett pappersblad med några soignerade kanslistilsrader. Se där, säger detta pappersblad, en förteckning på de mera betydande roller, som fröken Janson under de senaste åren fått göra vid »vår teater»! Titelrollen i »Emilia Galotti», Inez i »Helgon eller vansinnig» — ack ja, vännen Echegaray skulle helt visst också förena sin tacksamhet med vår, om han nu vore här — Hermione i »Filosofi och kärlek», Gionnina i »Cremonesaren», Ewa i »Den sönderslagna kruk», Camille i »Lek ej med kärleken», prinsessan Gabrielle i »Rabagas», Juliette i »Odette» m. fl. »Med flere» — upprepar Direktionen med tonvikt och betraktar oss utmanande. Och allt detta sedan 1892, då fröken Janson engagerades vid Dramatiska teatern. Vi känna oss slagne, nästan litet skamsne, och en konstpaus uppstår.

Som en tidningsman alltid måste väl taga vara på minuterna, använda vi denna paus till ännu en liten utflykt i minnenas värld. Vi erinra oss ett par elevuppvisningar vid Dramatiska teaterns elevskola under de två första åren af 1890-talet. Det var en spenslig ung flicka med ett blekt ansikte, ett par stora mörkblå ögon, som ibland kunde bli nästan svarta som af en lång inåtvänd blick, hvilken vid dessa elevparader främst ådrog sig de inbjudnes uppmärksamhet och intresse. Det var en bit »Jane Eyre» en gång, ett stycke »Syrans» en annan, men midt upp genom programspillrorna och de ungdomligt famlande greppen var det dock något *helt*, som mötte en. Och detta hela var en konstnärssjäl, som tog sin uppgift på *allvar*, det heliga konstnärssällvar, som man i våra dagar allt mera sällan skönjer, och som i sig gömmer skapandets högsta sällhet liksom dess outhärligaste kval.

Amanda Janson var elevens namn, ett aderton-, nittonårigt stockholmsbarn. Står i den dag, som nu är, den unga, nu i all vederbörlig ordning engagerade konstnärinnan några stora och viktiga steg närmare målet än då — och det gör hon för visso! — så har hon främst detta allvar att tacka därför. Det har hittills alltid ledt henne, i arbete, i väntan — denna väntan, som icke är den lättaste läran att lära för fordrande, sjudande unga krafter — och det skall leda henne vidare, alltjämt uppåt och framåt under troget arbete, vunnen mognad, vidgade vyer. Det skall leda henne *långt* — vi hoppas, vi vänta det, alla hennes vänner.

Ty ack, hon är ju ännu så ung! Hon har ett helt lif framför sig. Ut vill hon nu, att sträcka på vingarne, att se och lära. Redan förut har hon fått företaga ett par kortare studieresor till Dresden, Prag och Wien, år 1895, till Berlin året därpå. Men till Paris står nu hennes håg, till bildningshögsätet vid Seinen! Där, menar hon, skulle hon helt visst finna något *nytt* för sin själ, några droppar hittills opröfvadt vin för sin konstnärstörst,

några smulor himlafallen manna för sin konstnärshunger.

Men studieresor kosta penningar, många penningar! En mycket hög hand, som alltid visat sig öppen, där det gällt att uppmuntra den sanna förtjänsten, den allvarligt kämpande talangen, en hand, som är lycklig att hägnande kunna sträckas öfver tvänne riken, har förhjulpat den unga konstnärinnan till de redan nämnda studieresorna och kommer helt visst ej heller denna gång att blifva sluten. Men *själf* vill hon naturligtvis draga sitt strå till stacken, och vi andra, vi många hennes vänner, vilja ock vara med.

Alla kunna vi nu få det. Om söndag är det Amanda Jansons dag, om söndag middag på »Francillon». På denna recett, som beviljats henne, och vid hvilken hennes vänliga kamrater vid teatern medverka, kommer hon att få pröfva sina krafter i en ny, tacksam uppgift. Det blir liksom hennes afskedshälsning till den publik, som alltid hållit kärt på henne — men blott en afskedshälsning för en kort tid, dess bättre, ett å ömse sidor lika hjärtligt menadt *au revoir!*

Och sedan, så fort hon bara kan få skollof, bär det i väg. Ut att svalka de unga vingarna, träna de unga krafterna i nya luftvägors händande bad. Och en dag kommer hon kanske så igen, vår Dramatiska teaters lilla värfläkt, som en riktigt fullvuxen, stark och solvarm sommarvind. *Qui vivra, verra!* — —

Men förlåt, tusen, tusen gånger förlåt! Sannerligen ha vi inte alldeles glömt bort den högt ärade Direktionen, som vi lämnade åt sig själf och sina kontemplationer vid den högtidliga konstpausen någon spalt här ofvan! Vår djupaste bugning! Men sedan måste vi också ögonblickligen försvinna. Vi höra tryckeripojkens klackjärn i förstugan, han skall hämta manuskriptet och det är i elfte timmen. För en journalist äro för öfrigt alla timmar den elfte — alla utan undantag! Kanske är det på samma sätt för en kungl. teaterdirektion?

Johan Nordling.

»Som enkom för mig! ...»

»Nej, se Berta! Så roligt, att jag träffade på dig!»

»Åh, Rosa, inte hade jag någon aning om, att du kunde vara i Stockholm; jag trodde, att du året om var hemma på er egendom i Västmanland; du sade i somras, ett år sedan, när vi träffades på Anna Skarins bröllop, att du nästan aldrig är hemifrån.»

»Ja sedan den festen har jag varit hemma hela tiden, tills jag för ett par dar sedan måste resa hit för att uträtta ett angeläget ärende för min far. Han själf kan ej resa någonstades nu, eftersom han för ett par veckor sedan råkade ut för det missödet att bryta sitt ben; inte hade jag kommit hit, om det ej varit alldeles nödvändigt; du vet hur angelägen pappa är att hafva mig hemma.»

»Tycker du inte det blir enformigt att vistas på landet året om?»

»Nej, jag trifs mycket bra, och nöjen har jag nog också, fast nöjen af annat slag än sådana som bjudas i Stockholm. Vi hafva ju många grannar, och utfärder och andra roligheter är jag ofta med om under sommarn och danstillställningar och sådana festligheter vintertiden. Och nu passar jag på och hör god musik medan jag är här.»

»Är du samma lilla arbetsbi nu som under skoltiden? Anna Skarin, som du ju var skolkamrat med, har sagt, att du var den fitigaste i hela klassen.»

»Det är ju inte särdeles berömvärdt, eftersom jag var så road af mina skolstudier. Det är mig verkligen en stor saknad att inte vara i tillfälle att taga lektioner. Jag är i synnerhet mycket road af språk, och sen jag slutade skolan, har jag ju inte fortsatt min läsning med något allvar. Jag läser visserligen ofta utländska böcker, men de kunna ju inte ersätta undervisningen. Inte vill jag hafva en guvernant, det är jag för gammal till, och jag måste ju så mycket deltaga i hushållssysslorna, att jag aldrig på förhand kan beräkna, hvilka tider jag har lediga att ägna åt läsning.»

»Nå, men att du inte kommit att tänka på Fredrika-Bremer-Förbundets hemstudiekurser!»

»Hemstudiekurser! Hvad vill det säga?»

»Jo, ser du, Fredrika-Bremer-Förbundet — det känner du ju till — anordnar undervisningskurser just för dem, som bo i landsorten och ej äro i tillfälle att taga lektioner. Denna undervisning meddelas skriftligt, och en kurs består af tolf skrifningar. Då du anmält dig till en eller flere kurser och betalat afgiften, som inalles för hvarje kurs utgör 18 kr., får du af en lärarinna, som Förbundet för din räkning vidtalar, en uppgift i det ämne du väljer. Så snart du skrivit din kria eller öfversättning eller hvad det nu mände vara, skickar du in den till Förbundet, som fortskaffar den till lärarinnan, hvilken sedermera sänder densamma rättad jämte ny uppgift till Förbundet, hvarifrån den åter skickas till dig. På detta sätt fortgår kursen, tills tolf skrifningar äro färdiga. Den beräknas räcka ungefär ett halft år.»

»Nej, så utmärkt. Det är ju som enkom för mig! Kanske jag kan göra upp om ett par sådana kurser, medan jag är här. Jag reser ej förrän i öfvermorgon. Jag skulle vilja taga kurser i franska, tyska och engelska samt i kriaskrifning. Tror du man får taga fyra kurser på en gång?»

»Det får man visst det; genom hemstudier lämnas undervisning i alla ämnen, till och med i teckning, hur underligt det än låter.»

»Hvar kan man få göra aftal om sådana kurser?»

»Jo, på Förbundets byrå, Drottninggatan 54. Byrån är öppen 11—4 alla dagar. Hinner du ej gå dit, medan du är här, så kan du skriva och få saken uppgjord, sedan du kommit hem.»

»Nej, jag vill hafva det klart med det samma. Priset är ju så billigt, och jag vet, att pappa mer än gärna kostar på mig detta, han har ju tillbjudit mig att aflöna en gu-

vernant. Men det här passar mig mycket bättre.»

»Ja, det var ju riktigt tur, att vi händelsevis träffade hvarandra, annars hade du kanske aldrig fått reda på, att det finns en sådan utväg att studera.»

»Adjö nu, kära Berta, tack för dina upplysningar. Jag hoppas få börja, så snart jag kommit hem.»

»Det vore roligt någon gång få höra af dig.»

»Ja, jag skall skriva, när jag hållit på med kurserna någon tid. Hjärtligt tack för i dag. Adjö.»

Hvad tjänar det till?

Ja, hvad tjänar,
hvad tjänar det till, lilla vän,
Att du visar dig trumpen och tvär,
Och att låtsas liksom
du mig knappt känt igen,
Och att ställa dig främmad och fjär.

Och nog såg jag på gatan
i går då du kom,
Hur du gjorde din uppsyn så stygg;
Men jag hoppades än,
när jag vände mig om,
Att se vågor af skratt på din rygg.

Ty nog minns du så väl,
lika väl som jag gör,
Hur vi sett på hvarandra ibland.
Att man ser på hvarann,
rår man alls inte för,
Och det skämmer en inte ett grand.

Du må ställa dig gärna
så stram som du vill,
Aldrig, aldrig jag glömmes ändå,
Mången blick, som du gaf,
med ett leende till,
Som ett barn hade kunnat förstå.

Af hvad ögat i hägrande
aningar bjöd,
Har jag timrat mig tinnar och torn,
Som förgylldes af skimret
i kvällsolens glöd
Och af drömmarnas ymighetshorn.

Det är slut! Men ändå
hvarför rusa åstad,
Att med hån sudla minnet därpå,
Och om drömmarna ramlat
likt vissnade blad,
Låt dem ligga, — de täcka en graf.

Om du äger af kärlek ett minne,
var glad:
Det är dybart som kosteligt vin,
Och det doftar ännu utaf vissnade blad
I en vas utaf farmors porslin.

Nemo.

Kvinnorna på utställningen.

II.

Att hemslöjd och husflit hafva urgammal hemortsrätt uti de nordiska länderna, det känna vi alla. Förr i världen, »i den gamla goda tiden», var ju vanligt att husets kvinnor, från husmodern till den ringaste tjänarinna, fingo ombesörja förfärdigandet af allt som behöfdes i linneväg, i klädväg och dessutom äfven af de prydnader, som kunde förläna hemmen sitt säregna behag.

Den tiden dunkade väfstolarna och surrade spinnrockarna från tidig morgonstund i hvarje hem och detta icke blott i bondens stuga, utan äfven i riddersmannens slott, i det fridfulla prästhuset och i borga-

rens rika boning. Tiden har förändrat fysionomi betydligt på hundra år, men hur mycket framtidsmänniska man än vill vara, kan man dock erkänna att det var en *god* tid, ty man förstod då att hjälpa sig själf, och huru skulle den tiden hafva redt sig utan kvinnans arbete och stränga flit?

Men nya dagar randades. Det var fabriker, maskinernas, de lättade kommunikationernas och den stora manufakturhandels tid som kom och långsamt, men säkert dödade den fosterländska hemslöjden. Svaga för allt nytt och modernt, gäfvos till och med kvinnorna snart vika. Dessutom voro de nya varorna mycket billigare, och huru mycken tid sparade man ej genom att köpa, i stället för att själf tillverka! Väfstolarna stannade af, spinnrockarna äfven. Det var endast på landsbygden man ännu här och där såg den urgamla husfliten i flor, men till och med där föredrog man att i staden eller på »marknaden» lägga sig till med det billiga kramet från fabriker.

Denna dekadans i hemmens konstslöjd började i slutet af 1840-talet och fortskred i oroväckande grad i öfver två årtionden. Det märktes icke blott i den stora hemslöjden, utan äfven i den mindre tillverkningen, såsom i broderikonsten till hemmets prydnad. En del af Iduns ärade läsarinor minnas nog ännu dessa fullkomligt stillösa och afskyvärda fantasiverk i form af soffkuddar och divansmattor från 60-talet. Hela »konsten» gick då ut på att åstadkomma en dyna i några skrikande färger och på hvars framsida var broderad en liten »moppe» i silke och sandpärlor, hvilken stirrade på oss med sina gula, dumma ögon.

Ni minnas nog också alla dessa divansmattor, antingen framställande någon rörande scen ur Ossians dunkla sagovärld, eller också något litet landskap med blåa träd och blommor, ännu okända i någon Flora. Ni hafva äfven i godt minne alla dessa virkningar af tusen slag och alla dessa omöjliga arbeten af stråpärlor, hvarmed hemmen på den tiden öfversvämmades. Det var en sorglig stillöshet, som rådde öfverallt, och den goda smaken höll helt och hållet på att förgås. De af Iduns läsarinor, som möjligen besökte utställningen i Stockholm 1866, torde äfven väl minnas att kvinnoarbetena då tilldrogo sig en ytterst ringa uppmärksamhet och mest utgjorde prof på den tidens riktning i broderi och virkning.

Lyckligtvis började snart en reaktionär vind att blåsa. Det var år 1873 som den idén föddes af några intelligenta kvinnor i Stockholm, att något borde göras för att höja smaken inom hemmen och gifva en sund och fosterländsk riktning åt hemslöjden. Bland dessa ädla, praktiskt och på samma gång konstnärligt anlagda kvinnor, kunna nämnas namnen fru Sofia Adlersparre, friherrinnan Fleetwood, målaringen fru Vinge och fröken Rohtlieb. Idén vann anklång och snart uppstod föreningen »Handarbetets vänner», hvilken allt sedan sin första början och allt fortfarande har gått i spetsen för den nya rörelsen och verkat ofantligt mycket godt i den goda smakens tjänst och för att åstadkomma ett verkligt konstnärligt fruntimmersarbete. Den första sats fru Adlersparre utkastade var den: »Vi hafva ju gamla stilfulla mönster öfverallt i vårt land. Hvarför då hålla på med denna eviga stramalj och dessa dumma pärlor?» Man vände

sina blickar först mot Skåne, där ännu den gamla konstväfnaden florerade och där en rikedom af mönster fanns att tillgå. Ungefär samtidigt hade samma idé uppstått i en manlig hjärna, nämligen hos artisten Jakob Kulle. Själf bondson och uppfödd på Skånes bördigaste slättbygd, kände han i grunden den gamla skånska hemslöjden och ägnade sig med entusiasm åt att samla och uppsöka mönster. Han blef en högst värdefull hjälprede åt »Handarbetets vänner». De började med de vackra skånska väfnaderna och enkla broderier, som icke fordra flere än sju färger, men de hafva nu utvecklat sin konst och sin verksamhet i stort. Äfven hvad »stilen» beträffar, så omfattar den numera snart sagdt alla, såväl den gamla romanska renässansen som rococon, — hufvudsaken är blott att »stilen» är *ren* och *sann*. Hvad färgerna beträffar så röra sig nu Handarbetets vänner med bortåt ett tusen färgnyanser.

Efter denna lilla, allt för knapphändiga »historik», ber jag de ärade läsarinorna att rikta sina blickar mot den stundande 1897 års Stockholmsutställning. Det är 30 år sedan den förra. I hvad grad hemslöjden under tiden gått framåt och utvecklats, är lätt att se. De kvinnliga utställarna inom husslöjden ensamt blifva nu icke mindre än 214, däraf från Stockholm hafva anmält sig 116. Huru många som komma på Norge, Finland och Danmark är mig icke bekant, men helt visst blifva de icke få.

Vid en öfverblick af de anmälda, mera framstående utställarinorna, faller det nästan af sig själf att börja med »Handarbetets vänner». Rörande deras utställning nödgas jag dock blifva ytterligt knapphändig, ty, med en för damerna i allmänhet sällsynt tystlåtenhet, neka vederbörande att i förväg lämna några upplysningar. Allt skall blifva en stor öfverraskning! En något så när verserad tidningsman låter sig dock icke så lätt förbluffa, utan söker på omvägar få reda på hvad han önskar veta. Sålunda kan jag berätta, att Handarbetets vänner utställning i Industrihallen helt visst kommer att tilldraga sig hela den bildade kvinnovärldens uppmärksamhet och att i rikhaltighet och konstsmak vida öfverträffa den utställning, som anordnades i Göteborg 1891. Särskildt lär man hafva, såsom sitt stora nummer, lagt an på svenska gobeliner, hvaraf några verkliga praktstycken komma att exponeras. Dessutom finnas möbelklädnader, draperier i skilda stilar och för öfrigt en hel massa af alla dessa konstslirigt tillverkade småsaker, hvilka bidraga att göra hemmen förtjusande. Det är blott skada att utrymmet på utställningen icke obetydligt reducerats, — i annat fall hade man beräknat att än rikhaltigare än nu låta utställningen tala för sig själf.

Fröken Selma Giöbels *etablissement*, Svensk konstslöjdutställning, är väl bekant för hvarje stockholmska och ryktet om detsamma har nog äfven trängt långt utom landets gränser, ty det finns väl få turister, som försumma ett besök hos fröken Giöbel för att därifrån medföra ett prof på svensk kvinnlig konstslöjd. På vår stora utställning kommer naturligtvis äfven hon att intaga ett framstående rum. Här får man taga i betraktande icke endast väfnader, gobeliner, draperier, flossmattor och broderier af alla slag, utan äfven en rik samling konstsnidade möbler och praktfullt målade afdelnings-skärmar. En specialitet för fröken Giöbel

äro de fagra nationaldräkterna, hvilka af våra damer med stor förkärlek begagnas på sommarnöjena.

Jakob Kulle, — ja, damerna måste ursäktas ett manligt namn på kvinnornas utställning, men alla hans utställningsartiklar äro dock verk af små skånska bondflickors härdiga fingrar — kommer äfven att hafva sin utställning i Nordiska museets byggnad. Här möta vi draperier i gammal svensk allmogestil och i olika väfnadslag, såsom »käppaklä», »munkabälte», »krabbasnår» och »flamsk». Vidare möbelbeklädnader i allmogestil och dessutom en hel del småarbeten. Dessutom kommer hr Kulle att exponera en rikhaltig samling af mönsterritningar.

Fru Thora Kulle, hvilken har sin väfskola i Lund, kommer att bidraga med ett par praktfulla portierier, däraf ett par med näckrosor och ett med Skånes och Blekinge läns vapen. Dessutom ett rikt urval af mattor, enklare gobeliner, dukar och en skärm med näckrosmotiv.

Fröken Lilli Zickerman från Sköfde, hvilken vågat sig på en ädel täflan med själfva Handarbetets vänner, kommer att representeras af praktfulla gobeliner, mattor, möbelbeklädnader och broderier i fornnordiska mönster.

Fröknarna Ingeborg och Helene Holck här i Stockholm tråda äfven välrustade inför sin samtid. Deras utställning blir i ett särskildt litet rum i Nordiska museet. Fröken Ingeborg Holck bekläder rummets väggar med charmant målade gobeliner och fröken Helene Holck har sört för möblemanget med små förtjusande, konstsnidade möbler med miniaturmålningar, därjämte med målade porslin och en hel del arbeten i läderplastik.

Så hafva vi *Bikupans* utställning i Industrihallen. Det är många små flitiga bin, som samlas under dess hägn. Man får ej här fordra några uppseendeväckande ting, men helt visst skall man möta talrika prof på en intelligent och konstskicklig husflit. »Bikupan» lär särskildt lägga sig vinn om broderier, utstyrselartiklar och små bebédräkter.

Om vi nu skulle flyga öfver till Göteborg och se hvad de hafva att bjuda på. Helt nyss fick jag klara uppgifter därifrån. Vi hafva här först och främst »Göteborgs stads kollektivutställning för kvinnlig husslöjd och finare slöjd». I lokalkomitén hafva arbetat biskopinnan E. Rohde, majorskan A. Atterbom, fruarna A. Norén och E. Siljeström samt fröken Drakenberg.

Utställarnes antal blir 40 st. och deras växlande arbeten utgöras af väfnader, såsom väggbonader, bordtäckan, gardiner, draperier, klädningstyg, broderier af alla slag och utstyrselartiklar. Vidare diverse målade och glödrerade arbeten, läderplastik, träskulptur m. m.

Slutligen komma Göteborgs högre flickskolor att hafva en särskild utställning af lärjungearbeten, omfattande handarbeten och teckning.

Men min redogörelse tänjer ut sig och jag finner, att jag bör göra ett afbrott. Mycket återstår för mig att nämna. Iduns ärade läsarinna kunna emellertid redan här af se, att kvinnans insats i hem- och konstslöjd vid utställningen blir stor och betydelsefull och väl värd såväl landsmäns som utlänningars uppmärksamhet.

Adolf Hellander.

»Irmelin Rose.«

»Se, der var en gang en konge,
Mangen skat han kaldte sin,
Men den beste af dem alle
Viste hver, var Irmelin;
Irmelin rose, Irmelin sol,
Irmelin alt hvad der er deiligt!«

I går hörde jag den sången sjungas igen; jag har ej hört den, sedan du sjöng den. Och åter strömmade minnena in öfver min själ, och alla mina tankar koncentrerade sig i en brännande längtan efter lycka. Jag har ju egentligen haft så litet af hvad man kallar lycka, och ändock vet jag, att jag fått förmåga att känna den kanske djupare än de fleste. Därför har år ifrån år längtan vuxit stark. Och du är lyckan för mig, du, som jag ej kan undvara, det är din själ, som förstår min, som jag längtar efter, och ditt ljusa, unga ansikte och dina bruna ögon, som kunna vara så djupa och dock så fulla af glittrande solsken. När jag hörde sången, var det, som om doften af vår och svällande saf slagit emot mig, och jag såg dig nästan som i en vision stå framför mig som första gången jag såg dig.

Minns du? Det var en eftermiddag i mars, jag hade gått på skidor genom skogen, solskenet låg ljust öfver de snöfria granarna, och då och då bräcktes den glänsande skaren under mina skidor. Det kändes att våren höll på att komma, det låg en aning i den blida luften om dess innerliga, fördolda lif, och den friska saffdoften, som kom från pilar och alar, kändes så sval och dock så sällsamt berusande. Jag åkte sakta framåt, kännande genom en behaglig domning i mina leder, att vårluften söker, som man säger. Då fick jag på en gång höra sången helt nära mig. Jag stannade och lyssnade. Det var en mjuk, klar röst som sjöng: »Se der var en gang en konge» etc. Irmelin rose, Irmelin sol... först kom det helt pianissimo, sedan växte tonerna i styrka, tills det jublande klang ut i solskenet: »Irmelin rose — Irmelin sol — Irmelin alt, hvad der er deiligt.»

Jag stod alldeles stilla, medan tonerna bedårande stego och sjönko i den klara luften. Det var som om den vaknande våren sjungit ut all sin längtan, sin livsvärme, och dock var det i själfva röstklängen något så tjusande vemodigt. När sången tystnat, kom nyfikenheten, och jag åkte fram till skogsbrynet, ty där på kullen måste sångerskan stå. Där stod också en flicka på skidor. Jag såg henne från sidan, hon hade grå skiddräkt med bälte kring lifvet, i hvilket hon stuckit ett par granriskvistar och sina långa röda vantar. Under den röda mössan, som lyste så friskt mot snön och granskogen, såg jag mjukt blondt hår i en lång fläta öfver en hvit, lätt framåtböjd hals. Med den ena, bara lilla handen kring stafven stod hon och såg ut öfver landskapet. Ett par fönster nere i byn gnistrade och glimmade i solnedgången, här och där på åkrarne började det att skynta mörkt genom snön och öfver skogsåsarne låg en smekande blå dager.

Ja, som du den gången stod framför mig, så frisk och ung, kringsväfvad af toner och blå vårluft, af allt det ljusa, skära hos vårens vår, har du ofta stått framför mig, och i min ensamhet har det känts ibland

som om längtan velat spränga mitt hjärta. Då du hörde prasslet bakom dig, vände du dig helt emot mig, och jag såg dina bruna ögon och allt det fångna solskenet i dem. Min värfé — sedan vet du, huru dagarna kommo och gingo i sång och friluftslif och glädje under den vår och sommar som följde. Men ju mer vi drog oss mot hvarandra genom sympatiens band, dess mer anade vi, att vi båda buro på en bäfvan för hvad som skulle komma. »Gud hjälpe den, som icke kan ge blott sin halfva själ — Det kommer också tid, då han må taga sorgen hel.» Det var aningen om detta, som lade vemod i ögonblickets glädje.

Du sjöng ofta för mig, och »Irmelin rose» blef min älsklingsång. Jag minns särskildt, hur du sjöng den en försommarmkväll, när vi rodde ensamma på en spegelblank sjö, du och jag. Ljuset låg skirt och mjukt omkring oss och björkskogen doftade. Jag såg i andanom, hur den stolte, mäktige kungen satt på sin tron i prakt och glans. Men när hans blick föll på Irmelin, som satt vid hans sida, glömde han alla sina skatter, han tog henne vid handen och förde henne från sagans kungarrike ut i verkligheten i sommarnatten och hon låg vid hans hjärta — med blondt hår och bruna solskensögon. Att jag kunde motstå frestelsen att taga dig i mina armar, då du satt mig så nära, och kyssa dina läppar, när sången dött från dem, kan jag nu ej förstå. Jag trodde mig handla rätt då, men sedan, när vi blefvo skilda åt, kände jag, att jag dock var fattig, fattig, som ej hade ett minne af livsvarm, strålade lycka att taga med mig ut i livets glädjelöshet.

Jag har alltid varit idealist, därför sade jag till mig själf, att kärleken är ädlast, när den kan försaka, jag kunde ju ej be dig följa mig på min ovissa, nybegynta konstnärsbana, och därför skulle jag ej oro eller binda dig genom att tala om kärlek. Vår sammanvaro skulle endast bli ett ljust sommarminne o. s. v. Men nu har jag fått lära mig, att ett sådant minne i längden blir allt för svalt för ett varmt hjärta, ett hjärta, som hungrar efter verklighet, efter lycka och förståelse. Lifvet är kort, det glider snabbt undan oss i mörker och ljus, och dock skulle det kunna bli så oändligt rikt — om vi båda skulle följas åt. Och det skönaste vore, att vi tillsammans finge utvecklas från det lilla till det stora, det eviga, som ju måste komma, så sant som det inom oss finns något, som aldrig kan dö. Har du mod att följa mig på livsvägen, fastän den kanske kommer att föra genom arbete och sorger, så kommer jag till dig, när det åter blir sommar, *min* Irmelin rose, Irmelin sol — — — *Leif.*

Ett bref.

Bland de talrika skrivelser, som med anledning af vår täfning om »förslag till årets julnummer»*) kommit oss tillhanda, var äfven ett bref, som gjort oss uppriktig glädje. Under vår tidnings tio-

*) Hvad angår denna täfning passa vi härmed på att meddela, att den betydliga mängden af inkomna förslag liksom det mångsidiga arbete, som kräfvades för planerandet af ett stort illustrerat julnummer, ej tillåta oss att förrän längre fram under året delgifva täfningsresultatet.
Red. af Idun.

åriga tillvaro ha vi nog rönt många dylika dyrbara bevis på vår läsekrets' välvilja och tillgifvenhet; en hel del kritik har ock kommit oss till del, och ingen kan vara mer villig än vi själfva att erkänna dess berättigande. Ty det är så här i världen, att *en god och ärlig vilja* icke alltid är tillfylles — som vid allt mänskligt kunna vid dess *utförande* mycken brist och ofullkomlighet insmyga sig.

Men detta brefvet, »Marianne» bref, gjorde, som sagdt, särskildt vårt hjärta glädje. Det röjde en så vid, så varmhjärtad, så *äkta kvinnlig* känsla för och förståelse af de synpunkter vi efter bästa förmåga sökt tillämpa vid redigerandet af de svenska kvinnornas »egen tidning», att vi sannerligen icke alla dagar möta något dylikt. Och när vi nu, efter mycken tvekan, beslutit oss för att i våra spalter gifva offentlighet åt denna skrifvelse, bedja vi alla vänliga läsarinna — i samma högsinta åskådningens namn — icke tro, att vi göra det för att rosa oss själfva. Den berömmade orlofsedel, »Marianne» gifvit sin Idun, veta vi nog att reducera med det betydliga afdraget af hennes allt för stora mildhet och vår egen ofullkomlighet. Men de tankefrön, som gömmas i hennes bref, af *ädel samhörighetskänsla* alla våra läsarinna emellan, så vidt skilda till rum och yttre villkor och dock, till sina innersta intressen, så nära sammanbundna — dessa tankefrön ha vi trott vara af så *allmänt* intresse, att vi ej velat undanhålla dem för vår läsekrets. Det skulle vara oss mycket kärt, om vi finge förnimma, att den icke missuppfattat eller misstyckt det.

Och här följe då »Marianne» skrifvelse:

Kära Idun!

Då jag nu sätter mig ned för att i all anspråkslöshet lämna *mitt* strå till den väldiga stack af »förslag» både i eua och andra riktningen, som med all säkerhet torde bli resultatet af den uppmaning du i numret för den 29 jan. ställer till din stora läsekrets, gör jag det mindre med tanke på någon möjlighet att för min del vinna något af de utfästa »prisen» — ty med den förhoppningen smickrar jag mig knappast — än med en viss, nästan barnslig lust att för en gång komma i närmare, litet mera personlig beröring med en kär och värderad väninna. Ty som en sådan kommer du ju, vecka efter vecka, år ut och år in, till mitt hem, liksom till så många tusende andras; och för mig åtminstone ligger det något så värmande och tilltalande i den växel- och samverkan du lyckats åvägbringa mellan alla — eller så godt som alla — vårt lands kvinnor, höga och låga, bildade och jämförelsevis obildade, utan att därför någonsin göra dig utslutande till språkrör för något visst parti eller någon särskild riktning, att det för mig är ett verkligt behof att en gång på detta sätt få till dig uttala mitt hjärtliga och uppriktiga *tack* både för hvad du gifvit och för hvad du framdeles kommer att gifva.

Ty det är min fasta öfvertygelse, att du som verklig *kulturbäver* till de djupa och breda lager, hvilka du med en i mitt tycke beundransvärd takt förstått att städe tillgodose med en på en gång sund och välgörande och icke alltför afskräckande hårdsmält andlig föda, har en stor och be-

tydelsefull uppgift, hvilken du med åren säkerligen skall visa dig allt mer vuxen; och i den vänliga samhörighetskänsla mellan kvinnor ur skilda kretsar och samhällsklasser, som du förstått att väcka och underhålla — låt vara blott i utbytet af ett virkmonster eller svaret på en enkel fråga — ligger helt visst fröet till en tanke, så stor och god och välsignelsebringande, att jag af innersta hjärta hoppas få se och upplefva den dag, då den hunnit spira upp och utveckla alla sina rika möjligheter. Ur detta frö — känslan af inbördes förståelse, af kärleksfull hjälpsamhet, af gemensamma mål och gemensam ansvarighet mellan alla goda och ädla kvinnor i vårt land — skall helt visst så småningom uppspira det träd, på hvilket Idunas gudomliga, ungdomligaste frukter mogna! —

För egen del erkänner jag öppet, att icke allt hvad du bjuder är för mig personligen njutbart. Åtskilligt synes mig ur konstnärlig synpunkt obetydligt, åtskilligt medelmåttigt eller banalt. Men jag har en alltför djup känsla och insikt af den rättighet hvarje mänsklig varelse äger att just på *den punkt, där hon befinner sig*, erhålla den andliga näring, som bäst lämpar sig för hennes utvecklingsstadium, för att här se rågon anledning till klander — snarare tvärtom. Om de rätter, som framsättas på ditt bord, icke alltid äro af den art, att de tillfredsställa den intellektuelle eller litteräre *finmakaren*, så äro de dock alltid sunda och närande; de dölja icke smygande gift, ingen sliskig, ohälsosam sötma, och för tusende äro de helt säkert just *den föda*, som de bäst förmå tillägna och tillgodogöra sig, då en mera raffinerad anrättning vore dem främmande och onjubar.

Och vi andra, som till följd af natur, uppfostran och samhällsförhållanden nått en smula längre i intellektuell utveckling — vi blifva ju icke heller lottlösa; ty mången utsökt, doftande frukt, mångt glas ädelt, stärkande vin bjuder du ju under årens lopp åt en och hvar, som verkligen förstår att njuta af och glädja sig åt *det bästa*. Därför är det alltid med en känsla af verklig, innerlig tillfredsställelse som jag ser din välkända bild, vare sig bland den in- och utländska dagslitteraturens förnämsta och epokgörande alster på den fint bildade världsdamens divansbord, eller på den enkla lilla sömmerskans eller fabriksarbeterskans tarfliga byrå. Den finns, den möter mig verkligen såväl på det ena som det andra stället, liksom på många, många andra, hvilka bilda de sammanbindande länkarne mellan dessa ytterligheter — och redan detta faktum är i och för sig så märkligt och betydelsefullt, att dess verkningar knappast torde kunna öfverskådas eller beräknas — ännu.

Det är i själfva verket ett halft underverk, du där i all stillhet lyckats åvägbringa. Allt som närmar människor till hvarandra är ett godt, och en hvar, som i sin mån verkar därför, är en mänsklighetens välgörare. Mätte du, kära Idun, ännu länge få verka som en sammanbindande och förenande kraft mellan tänkande och sökande kvinnliga hjärtan — och mätte du, som hittills, alltjämt ställa ditt mål högt, men för den skull ej försmå äfven de enklaste och anspråkslösaste medel! —

Marianne.

Drottning Olga af Grekland.

Den hjältemodiga kamp, som det lilla Grekland i dessa dagar utkämpar för de af turkarne så grymt förtryckta trosförvanterna på Kreta, har riktat hela den kristna världens varmaste sympatier och lifliga uppmärksamhet mot det minnesrika Hellas och dess furstehus. De

förenade stormakternas hotfulla hållning har icke kunnat afskräcka den oansenliga småstaten att fullfölja ett företag, som begynts i den kristliga kärlekens heliga namn.

Det porträtt af drottning Olga af Grekland vi här bringa våra läsarinna torde därför helt visst intressera dem. Konung Georg af Grekland är som bekant en son af Danmarks regentpar, konung Kristian IX och drottning Louise, född 1845 i Köpenhamn och sedan den 30 okt. 1863 helenernas härskare. Den 15 oktober 1867 förmålde han sig med storfurstinnan Olga af Ryssland. Drottning Olga är dotter till den afidne storfurst Konstantin af Ryssland och hans gemål Alexandra. Född den 22 aug. i Pawlowsk, ärfde hon af sin moder en mindre vanlig skönhet, och berättas det, att när moder och dotter, aldeles lika klädda, foro genom Petersburgs gator, erbjödo de en högst intagande bild. Denna bild återupprepade sig senare i Aten, i det att den som gemål till storfurst Paul afidna prinsessan Alexandra af Grekland i lika hög grad liknade *sin* moder som denna mormodern. Drottning Olga är mycket välgörande, och »Evangelismos», Atens största sjukhus, står under hennes speciella hägn. Konungaparet, som ännu äger sex barn i lifvet, fem prinsar och en prinsessa, för ett ovanligt enkelt och lyckligt familjelif.

Våra kvartalsprenumeranter

erinras om att nu i god tid förnya prenumerationen, på det intet afbrott i tidningarnas regelbundna expedition må behöfva uppstå.

Från Iduns läsekrets.

Skrifklåda.

En liten varning till unga lärarinna i hemmen.

Det gäller här något, som ute i världen kalas skrifklåda.

Egentligen är det dock fråga om förhastade domslut och omogna omdömen. Att se sig om bland människorna med öppna klara ögon är tillåtet, nyttigt och lärorikt. Att döma är förbjudet, ty hvem mäktar väl se en sak från alla sidor!

Dessa rader äro föranledda af ej sällan hörda ledsamheter inom familjer på landet. En ung lärarinna har nyss kommit. Hon kom rätt långt bort ifrån och var kanske uppfödd i andra vanor och i en något olika samhällsställning m. m.

Allt detta nya väcker hennes lifliga uppmärksamhet, kanske äfven missag eller förtrytelse, och blir så ämne för skriftväxling — till höger och till vänster. När någon tid förflutit, börjar herrskapet få höra underliga rykten om sitt hemlifs innersta förhållanden. Lärarinnsans dagbok om mat och matordning, umgängeslif, religion m. m. är af ryktet utgifven i de olika orterna och har nu i utdrag återkommit dit hvarifrån den utgått.

Öfverstånd, lättsinne och skvaller hafva sått sin säd, och frukterna inbärgas nu i störd hemfrid, kanske plötslig skilsmässa och sedan i ökad svårighet att få ny plats. Hvad hjälpa rekommendationer eller goda betyg, om dylika karak-

Se professor Ernst Almqvists intyg å flaskorna.
S:t Eriks Tekn. Fabrik, Stockholm.
Till landsorten mot efterkrat. Allm. Tel. 10310.

Bättre än Stomatol och Aseptin af alla slag är

Sanct Eriks
ASEPTOL.

tärsfel blifva allmänt kända. Och därför draga nog konkurrerande vänner försorg.

Mången yngling, som går ut i världen för att bryta sig en bana, får ofta — verkligen och ej inbilladt — fara illa, äta illa, sova illa, men han eggas blott af dylika »erfarenheter» att så mycket förr förbättra sin ställning. En flicka i våra dagar behöfver mycket sällan »slita ondt» på detta sätt. Men vill hon allvarligt söka sin lycka, gör hon klokt i att taga seden dit hon kommer. Det glada mod, som vinnes vid att besegra materiella svårigheter, är i och för sig en betydande vinst och en borgen för framgång. Att emellertid hålla ögonen öppna för hvarje tillfälle till att vinna en bättre ståndpunkt är icke mer än rätt och till och med en plikt mot sig själf.

Men må man först skaffa sig »en position». Duglighet, människokännedom och förstånd äro öfverallt högt uppskattade. Att lita på den traditionella undfallenheten, det går ej i längden.

En flicka bör också veta, att hon misskrediterar sitt eget föräldrahem genom att uppträda med för stora pretentioner, ty det är allmänt känt att från de slarvigaste hemmen utgå de mest oförståndigt fordrande barnen. De veta icke hvad de vilja — och huru då någonsin tillfredsställas, få förnöjsamhet! Unga flickor äro rädda om sitt utseende — och det med all rätt. Om de blott visste, huru mycket ett förnöjsamt, fridfullt sinne härtill bidrager!

Verksamhet och oskuld kunna väl förenas.
Ungdomsvän.

Soppa på soppa.

»Något om soppor» har jag läst och »Soppa på en korfsticka» har jag också läst. Ej minst detta af Iduns innehåll har mycket intresserat mig. Oaktadt jag har de bästa kokböcker, som hittills utgifvits, ha mången gång Iduns »mat-sedel» och små uppsatser i ämnet gifvit mig nya goda idéer. Ej minst uppsatsen »Något om soppor», af signaturen W. E., är beaktansvärd, och kunna jag och mina väninnor icke nog tacka för tillkomsten af denna lilla uppsats. Idéen, eller att koka soppa på ben, är visserligen icke ny för mig och kanhända inte för många andra heller, men jag vill likväl varmt rekommendera den. Ingen husmoder, som nota bene satt sig in i en matmoders göra, kan annat än erkänna sanningen häraf eller att kött-soppor tillagade på s. k. köttben — ej pundvis — bli en både god närande och billig spis, som jag tror herrarne med få undantag tycka om. Ja, jag har t. o. m. flere gånger fått beröm af min man och äfven af hans bekanta för den s. k. efterbuljongen, som fås vid förnyad kokning på köttben.

Att W. E:s lilla uppsats icke var i smaken för de »unga» fruar som snart sagt bannlysa alla slags soppor och i stället »tycka om en half öl», och allra minst för »en ohjälplig gourmand», är själfklart. Men för husmödrar, som icke sky besvär för ett billigt hushåll och icke få hushållsvinklar af sina män, äro W. E:s och liknande uppsatser af ofantligt värde.

Fru W—, gammal prenumerant.

Efter att hafva läst »En ohjälplig gourmands» uppsats »Soppa på en korfsticka» uti Iduns n:r 9, finner jag mig föranlåten att svara därpå. Ni säger, att ni ej försökt fru W. E:s råd att koka soppa på ben, men ändock tror ni eder vara kompetent att döma därom. Jag vill nu blott bevisa, att fru W. E. har fullkomligt rätt uti sitt utlåtande om soppor, och är jag henne särskildt tacksam för de råd hon gifvit. Sedan jag läst hennes uppsats uti Idun, fann jag mig road af att genast försöka. Jag köpte för blott 40 öre ben, däribland en bit lägg, något kött var det äfven på benen, vidare för 20 öre grönsaker, såsom morötter, palsternackor, ärtskockor, litet selleri och purjolök. Detta lät jag koka uti 6 timmar en dag, då jag på samma gång bakade (veden kan alltså ej räknas extra). När det så kokat uti sex timmar, silade jag upp det och fick ett stort fat utmärkt buljong. Därefter kokades efterbuljongen ett par timmar; äfven den blef som gelé, då den kallnat. Jag hade nu till två middagar, klar buljong med stekt bröd, en dag juliensoppa samt en middag surkål, som jag kokat på efterbuljongen. Min man fann soppor utmärkta och skulle ej nöjt sig med en buteljöl som ersättning för dem. — Men smaken är olika. — Jag hade således god soppa till fyra middagar för tre personer, alltså 5 öre person, hvilket jag anser tillräckligt vittna mot edert påstående. Ni tycks tydligen vara van vid landt-

hushåll, där man ej behöfver köpa hvarje köttbit, utan slaktar egna kreatur och, som ni nämner, kokar buljong på ett par pund ben. Att ni ej då lyckas erhålla en bra efterbuljong, kan ej annat än på det högsta förvåna mig och ehvar, som känner matlagingskonsten. Tror ni ej att det dåliga resultatet härledde sig däraf, att buljongskitteln stått på spisen, men ej kokat? Vi stadsbor, som skola köpa hvarje såväl kött-som benbit, och som på samma gång måste tänka på att våra hushållspengar skola räcka, vi instämma nog lite hvar uti ett tack till fru W. E. för de goda råd, hon genom Idun gifvit oss.

En sparsam fru i stad.

Ur notisboken.

Rörelsen bland telefonisterna.

Den strejkrörelse bland telefonisterna vid Allmänna telefonbolaget i Stockholm, för hvars orsaker, utbrott och innebörd vi i förra numret redogjorde, hotar nu att taga en för de kämpande unga kvinnorna ganska ödesdiger vändning. Bolagets styrelse har nämligen förklarat sig för sin del anse strejken avslutad och betraktar alla de strejkande, hvilka ej inom den utfästa tiden återgingo till arbetet, såsom skilda från bolagets tjänst. Detta hindrar likväl ej att de, som så önska, kunna åter anmäla sig som sökande till plats hos bolaget, och komma dylika ansökningar att i laga ordning prövas. Direktör Cedergrén, som nu återkommit från sin resa, förklarar sig i allo gilla denna styrelsens uppfattning och fullföljer den inslagna taktiken.

Denna styfhet från det mäktiga bolagets sida har möjlighetsvis genom det faktum, att det icke ens en timme sett sig strandsatt med afseende på möjligheten att — om ock bristfälligt — upprätthålla expeditionen med den stamtrupp af ickestrejkande telefonister, som tillökts med elever och nyantagna. Och för hvarje dag, som går, vinner naturligtvis denna från början otillräckliga och ovana personal i säkerhet och de utestängdas utsikter mörkna.

Ännu hålla dock »de strejkande» modet uppe och synas hoppas, att genom sin sammanhållning och den allmänna opinionens mellankomst kunna vinna något resultat. Med deras nio-mannaråd vägrar bolagsstyrelsen att underhandla, men på ett i måndags afton afhållet, talrikt besökt möte af telefonabonnter, där varma sympatier för de unga telefonistkvinnornas sak lades i dagen och en resolution med gillande af deras »anspråklösa fordringar» antogs, valdes en ny komité, som fick i uppdrag att söka inleda underhandlingar med Allm. telefonbolagets styrelse. Ledamöter i komitén blefvo: riksdagsmännen Fjällbäck, John Olsson, Branting, Fredholm och Staaff, d:r Raphael, gross-handl. Ax. Heyman och Herman Elliot samt dir. E. Taffin. Man må hoppas, att denna grupp af kände och ansedde män nu må kunna uppnå ett lyckligare resultat, och att bolagets styrelse dock till slut vill visa ett högsint tillmötesgående.

Fredrika Bremer-förbundets styrelse, som förut låtit anställa undersökningar rörande aflöningsförhållanden för kvinnor, anställda i post- och telegrafverken, samt under senaste tid varit sysselsatt med undersökningar rörande sömmer-skornas ekonomiska villkor, har vid sammanträde den 13 dennes utsett komiterade för att taga kännedom om telefonisternas arbets- och löneförhållanden.

Kronprinsessan Victoria har under vistelsen i Rom i likhet med föregående år lämnat bidrag till den försäljning, hvilken i denna månad där ägt rum till förmån för protestantismens utbredande i Italien genom Valdenserkyrkan,

Hennes gåfva till Birgittakapellet, hvarom uppgift varit synlig i tidningspressen, inskränker sig till en mindre matta för altaret.

För några dagar sedan besökte kronprinsessan en af norska målarinnan fröken Böttker anordnad utställning af taflor och gjorde där äfven uppköp.

*

En välkommen anordning för våra husmödrar och husfäder har införts vid Västerbottens Enskilda Banks kontor här i Stockholm, i det nämligen denna bank inrättat en s. k. hushållsräkning.

Hushållsräkningens ändamål är att på ett för insättaren bekvämt sätt göra sådana medel räntebärande, hvilka äro afsedda för hushållsbehof och andra löpande utgifter för hemmet. Insättningar å hushållsräkning mottagas å bankens kontor Drottninggat. 6 hvarje helgfri dag från kl. $\frac{1}{2}$ 10 f. m. till kl. $\frac{1}{2}$ 4 e. m. och godtgöres för denna räkning gällande, i Iduns annonsafdelning tillkännagifna ränta, för fulla kronal från första helgfria dag efter insättningsdagen. För närvarande utgör denna ränta $3\frac{1}{2}$ procent. Insättningar antecknas genast i denna motbok, som då skall företes, så ock uttag, därest ej till denna räkning hörande anvisningsblanketter användas, i hvilket fall motboken bör minst en gång hvar annan månad uppvisas för anteckning af medels anvisningar skedda uttag.

Medel, inestående å denna motbok, kunna så väl från insättarens som bankens sida till betalning uppsägas att utbetalas 3 månader efter uppsättningsdagen, så vida beloppet öfverstiger 200 kronor, men lägre belopp vid anfordran; dock så att icke mer än 1,000 kronor må uttagas under löppet af en vecka, så vida icke uppsägning förut skett. Ränta å hushållsräkning godtgöres icke å högre belopp än 10,000 kronor, inestående för samma person. Räntan godtgöres genom insättning å hushållsräkningen den 2 januari och 1 juli hvarje år, och bör motboken för anteckning härom under februari och augusti månader uppvisas.

*

»Föreningen Samkväm för arbeterskor» hade i måndags afton ett samkväm, hvarvid d:r Maria Folkesson höll ett föredrag om *olika former af bad, med särskildt afseende på arbeterskornas behof i sanitärt hänseende.*

Ofvannämnda förening, som nu redan existerat i tre år, har till uppgift att genom anordnande af aftonsamkväm för fabriksflickor bereda dessa en nyttig förströelse efter deras enformiga och ansträngande arbete jämte tillfälle till bildadt sällskap. Vid dessa samkväm, som likna enkla bjudningar i ett hem, sörjer man icke blott för gästernas materiella undfågnad, utan söker äfven bereda dem någon andlig behållning i form af musik, sång, föredrag o s. v.

Föreningen förtjänar att på allt sätt uppmuntras och understödjas i sitt vackra sträfvan. Personer, som äro hugade att ingå som medlemmar i densamma eller på annat sätt vilja understödja den, böra vända sig till föreningens ordförande, fröken Gerda Meyerson, Kungsgatan 20.

D:r Maria Folkesson, som synes varmt intressera sig för de fattigare klasserna, höll för någon tid sedan ett föredrag för mödrar bland de husvilla familjer, som inhysts i egendomen 12 Tjårhofsgatan, hvori hon särskildt behandlade frågan om barnavården.

*

Teater och musik.

Kungl. operan. Sisl, fredag blef som vi förut sade en märkesdag i k. operans annaler, i det förste hofkapellmästaren C. Nordqvist då åter beträdde anförareplatsen nere i orkestern. Och att han varit saknad på denna plats, därom vittnade oförtydligt de stormande ovationer, med hvilka han af den nästan fulltaliga publiken hälsades såväl vid sin entré som ännu mer efter ulytten till »Wilhelm Tell», hvilken erhöi ett alldeles briljant utförande. Operan gick för öfrigt i sin helhet särdeles förträffligt; den lugna och säkra ledningen spårades nog. Efter sista akten fick hr Nordqvist ånyo mottaga publikens hyllning i både inropningar, blommor och lager. Bland de uppträdande togs priset naturligtvis af hr Lundqvist, hvilken i titelrollen ju har ett af sina bästa partier. Konungen bevestade föreställningen och deltog på det lifligaste i applåderna för hr Nordqvist.

Studentskådespelen på K. Operan. I fall allt går som man tänker, kommer teatern att intaga ett ganska stort rum vid utställningen i sommar. Utom den så att säga fasta teaterexpositionen med afbildningar af olika slag o. s. v. komma äfven skådespel af litteraturhistoriskt intresse att uppföras af en därtill bland Upsalastudenter särskildt bildad trupp. I spetsen för företaget står professor Noreen, docenten Meyer och intendent Molander.

Efter ett par förberedande föreställningar i Upsala beredd hufvudstadspubliken i tisdags afton å den till sista plats fyllda Operan tillfälle att taga del af detta ovanliga skådespel. Redan det »tidsenliga», på pergamentartadt papper med ålderdomlig fraktur tryckta programmet satte en i afsedd stämning. »Med Hans Kongl. May:tz Allernådigste bewillande skola i dag tisdag den 16 Martii 1897 på expresse Høge Befallning the här ankomne Studiosi Upsalienses för hvar ok en efter Stånd och wilckor hög- och wålbewågne Ålskare af thet Svenska Skådespelet i kostelig beklädnad och medels hela Decorationen, som hel ny ok af besynnerlig Invention är, samt med skådevärdige och loflig förnöyelse til hwars ok ens besynnerliga sinnetz ro presentera och opføra En lustigh Comoedia wid namn *Tisbe*» Och så fortick det vidare i samma stil genom hela programmet.

Denna »Tisbe», det egentliga hufvudnumret på programmet, är en komedi med antik uppräning. Den är enligt antagande författad eller bearbetad efter ett utländskt original af Arbogarektorn Magnus Olai Asteropherus och är den första afläggaren i Sverige af den dramatik, som genom engelska och nederländska skådespelartupper gjordes ålskad i Tyskland och som där undanträngde det s. k. skoldramat eller bibeldramat under 1500-talets senare hälft.

Härefter följde »Den olyckligen gifta Putzdrummel», en fars, som för endast några år sedan påträffades och publicerades af prof. Schück i Samlaren (1892). Det har många likheter med Holbergs senare stycke »Henrik og Pernille» och framstår med afseende på dramatiskt lif och saftig och satirblandad komik kanske som 1600-talets märkligaste svenska lustspel. Stycket anses vara ett s. k. nachspiel, författadt för den studenttrupp, som under 1680-talet uppförde en mängd skådespel i det gamla k. stallet i Upsala.

Samband med denna nämnda studenttrupp hade äfven det sista numret på programmet, en epilog kallad »Valete Theatren», skriven 1691. Sagda studenttrupp hade nämligen allt ifrån 1686 gifvit teatraliska föreställningar i stora Bollhuset i Stockholm. 1691 skringrades truppen förmodligen på grund af trakasserier, afund och förtal, som kom på deras lott från ovänners och konkurrenters sida. Den omnämnda epilogen, som är ett slags afskeds- och försvarsdialog, bär flere spår af den bitterhet, som förföljelsen framkallat i de unga skådespelarnas sinnen och i många fall typisk.

Samtliga dessa pjäseringo ett i det hela förträffligt utförande, där den naiva ursprungligheten kom till all vederbörlig rätt. Särskildt må framhållas Prologus' och Bonaventuras gemensamma framställare, Pyrami och Tisbes ungdomliga företrädare och »den olyckelige Putzdrummel», som presterade en verkligt saftig komik. Det hela inleddes af en väl föredragen och välskrifven versifierad prolog af docenten E. Meyer.

Publikens intresse och bifall voro lifliga, och h. m. konungen, som jämte kronprinsen o. prins Carl bevidade den ovanliga föreställningen, var ej den minst frikostige på uppmuntran till de unga »acteurerna».

Södra teatern gaf i onsdags för första gången »En trappa upp och på nedra botten», af August Blanche. Stycket, som ej varit uppförd sedan i mars 1871 å d. v. Hammerska teatern, upplefde där en mängd föreställningar. Å Södra teatern utföras nu de förnämsta rollerna af hrr G. Bergström, R. och E. Wagner, Ekelund, Stavenow och Ander samt fru Stavenow och fröken Ohlsson. Vi återkomma.

En svensk romans-afton beredde oss i torsdags f. v. fru *Dagmar Möller* med biträde af hrr Tor Aulin, V. Stenhammar, V. Peterson-Berger och W. Wiklund. Programmet var särdeles underhållande. Tonsättare sådana som Lindblad, Geijer, Josephson, Hallström och Söderman förskaffa åhöraren alltid angenäma stunder, särskildt då deras kompositioner få en så varm och känslig tolkning, som fru Möller förmår att skänka dem. Som förmedlare mellan de nyssnämnda tonsättarne och den nyaste tidens representanter å programmet, hrr Sjögren, Stenhammar och Peter-

son-Berger — alla tre med vackra och tilltalande saker — stodo Lago, Körling och Svedbom äfvenledes väl företrädde. Genom samtliga dessa romansers föredrag visade fru M. till fullo, att hon är en romanssångerska af rang och säkerligen den bästa, vi för närvarande äga härstädes. Stämman är visserligen något spröd och tunn, men detta glömmes man lätt på grund af det förträffliga och spirituella föredraget. Utom romanserna upptog programmet trenne karaktärsstycken för violin och piano af Ludv. Norman, hvilka af hrr Aulin och Stenhammar erhöilo en särdeles god tolkning. Den fulltaliga publiken hyllade de uppträdande och särskildt naturligtvis fru Möller med de lifligaste applåder.

Aulinska kvartetterns 50-de kammarmusiksoaré och 10-års-jubileum. Tisdagen den 16 d:s var det fest i Vetenskapsakademiens gamla minnesrika hörsal. Där gaf nämligen då den högt uppburna Aulinska kvartetten sin slutkonsert för säsongen, den 50:de i ordningen under sällskapet tillvarelsetid, decenniet 1887—1897. Programmet upptog Beethovens stråkkvartett e-moll, op. 59 n:r 2, Emil Sjögrens tonfagra sonat för violin och piano n:r 1, g-moll op. 19 (spelad vid kvartetterns första soaré den 15 januari 1887) och Schumanns briljanta pianokvintett ess-dur, op. 44. Publiken, bland hvilken märktes prins Eugen med uppvaktning, flertalet af hufvudstadens musikaliska finsmakare samt representanter för våra konstnärliga kretsar, hälsade sina unga gunstlingar genast vid deras inträde med en kraftig applåd. Dylika förekommo efter hvarje sats af de särskilda numren och stegrades vid slutet af dessa till personliga ovationer med upprepade framkallningar. Efter Sjögrens sonat, af hr Tor Aulin och Wilhelm Stenhammar utförd med suverän teknik och öfvermådigt samspel, nådde hyllningen sin spets, i det då till den förstnämnde, kvartetterns och soaréernas upphofsman och ledare, öfverräcktes en väldig lägerkrans med breda, mattskära band. Bättre än de tillfälliga yttringarna af bifall tolkade emellertid den oafbrutet varma, känslomättade stämningen åhörarnes tacksamhet för de konstjutfningar, som under den tilländalupna tioårsperioden beskärts dem af den genialiska konstnärssfalangen.

»Familjemeddelanden».

En familjetidning sådan som Idun, spridd och läst i de vidaste kretsar öfver hela landet, måste ovillkorligen vara det allra lämpligaste och närmast till hands liggande organet för alla tillkännagifvanden om födde, förlofvade, vigde och döde. För visso är det just damerna inom familjerna, som med det lifligaste intresset följa dessa tilldragelser inom hemmets värld, hvilka genom det knappa annonspråket dock uttrycka och innebära så mycket, och annonser af detta slag, införda i Idun, träffa där i vidare utsträckning den intresserade familjepubliken öfver hela vårt land än genom något annat svenskt tidningsorgan.

Under rubriken »Familjemeddelanden» ha vi därför anslagit en bestämd plats på andra sidan i vår annonsbilaga för dylika annonser och för dem fastställt ett pris, som rätt mycket understiger vårt annars beräknade annonspris eller för födelseannons kr. 1: 50, för förlofnings- och vigselannons kr. 2: — och för dödsannons inom ram kr. 5: —, ett pris som måste betraktas som synnerligen moderat, då hänsyn tages till vår upplagas ovanliga storlek och den jämna och utbredda spridning tillkännagifvandet därigenom erhåller.

Redaktionen af Idun.

Den blåa strimman.

Skiss för Idun af A. Roth.

Det hade börjat töa — äntligen efter månader af snö och is. Det var i slutet af mars, man hade nästan varit frestad att tro, det våren ej någonsin skulle komma, öfver allt såg man ännu blott snö och is. Men nu hade det blifvit vårligare i själfva luften, drifvorna sjönko och öfver det glatta slädföret på gatorna stod vatten. Skridskobanorna voro svampaktiga och

vattenfyllda, man började hoppas på våren — äntligen efter månader af snö och is.

Fram genom gatorna i den lilla sjöstadens mot kajen till gick med hastiga steg en ung kvinna, tätt insvept i en stor kappa och hufvudet nedböjdt, som om hon ej ville se på någon. Hon gick en af de folktomaste gatorna och mötte blott en och annan vandrare. Det var arbetare, som skyndade hem, glada att komma inomhus efter arbetet med snöskottning i den råa, kalla marsluften.

När hon nådde kajen, var där alldeles folk-tomt. Där såg så ödsligt ut i den blåaktiga skymningsluften, ut öfver det hvita, tysta hafvet och den snöklädda ensliga hamnen, hvarest några nakna träd sträckte sina svarta armar upp mot himlen. Här saktade hon sina steg, lyfte hufvudet och såg med en tröstlös blick utöfver taf-lan. Hon var ung — blott ett par och tjuu år, men lifvet hade gått hårdt åt henne, man såg det på de tärda dragen, hvarest bekymmer och sorg liksom ätit sig in, man såg det på rynkorna i pannan och kring munnen, men framför allt syntes det i den tröstlösa blicken, i dessa vackra ögon; det var en blick, som talade om många strider, om djupa sorger, om förödmjukelse och nöd.

Hu! Hon ryste till af köld. Vinter, vinter öf-verallt. Skulle aldrig, aldrig våren komma? Det tycktes henne nästan så. Tyst och graflagd var vågen, hvit var marken, och träden bröto sig svarta mot den. Denna långa förfärliga vinter, ville den aldrig taga slut. — Ja, denna vinter, med den kommo hennes sorger. Det var i höstas, då bladen härute hvirflade för stormen och vågen svallade högt upp mot stranden, som hon fick veta det. Det var då, just som hon stod och såg ut i trädgården med sin flicka vid handen och visade den lilla, huru vackert de mång-färgade löfven glänste mot solen. Hvad hon var lycklig, hela lifvet tycktes ligga så solljust fram-för henne, och hon väntade just i dag hem sin man, som rest bort för ett par veckor. Då kom han, direktör Essen. Han såg blek och upprörd ut, hon kände medlidande med honom, hon var ju själf så lycklig. Det var nog något han ville tala vid hennes man om. Huru lefvande stod ej hvarje stämning för henne. Men så gick han närmare, utan att besvara hennes hälsning, gick fram och tog henne i handen, då greps hon af skräck, hon hade läst något i hans ansikte och det gällde henne, nej, honom, Gustaf. »Har det hänt en olycka?» — hon såg honom in i ögonen och läste svaret, innan hon uttalat frågan. — »Lugna er, lugna er, fru Herbert. Jag ber, lugna er, jag måste säga det. Ni skall ju ändå en gång få veta det, men ack! var för Guds skull lugn.» — »Jag är det, men tala, säg, jag blir så förfärligt ängslig, hvad har hänt honom?» — »Ja, ser ni min fru, stora affärer är ett krångel, er man har kastat sig ut i allt för djärfva spekulationer, han har förlorat, betalningarna måste inställas och Herbert försätts i konkurs.» Hon andades åter: »Ah, så ni skrämd mig. Stackars Gustaf! Han är nog ledsen för min skull, men jag skall nog hjälpa honom att bära det. Om jag också är bortsämd, så skall nog ej fattigdomen bli så tung.» Direktören satt kvar, han tycktes ännu ha något att säga, det svåraste. Så fann han inga lämpliga ord, och det bröt ut oföberedt. »Ja, men det värsta är att hundratals människor förlora stora summor på denna affären och att man därför förbereder ett åtal mot honom för bedräglighet mot borgenärer, och för detta kommer han antagligen att dömas till fängelsestraff. — Förlåt mig, kära fru Herbert. Ja, jag visste ju, att jag ej kunde säga det skonsamt, men jag måste ändå lofva Herbert att säga er det. Själf kunde han det ej. Han kom i går. Förgäfvos har han sökt reda upp denna härfva, han har blott lyckats att förvärta det alltsammans, och för honom själf är ställningen alldeles klar. Det blir naturligtvis bedrägliga tider, men det kan nog bli bättre igen. Ni skall ej misströsta, kära fru Herbert. Kanske det kan gå bättre, än vi nu kunna tro, men Herbert ville, att jag skulle bereda er på det värsta. Själf ville han ej se er, förrän jag sagt er det. Han är hos mig. Skall jag be honom komma hit?»

Direktören var förtviflad, han visste alls icke hvad han skulle göra och tyckte, att han burit sig dumt åt. Hon satt orörlig, såsom förstenad af slaget. Gustaf Herbert, hennes ungdoms älskade, hennes afgudade make, en simpel förbrytare, som bedragit hundratals människor! Hon tyckte, att hon måtte drömma, det var som insveptes hela det förut solbelysta rummet i en tjock dimma, och hon såg endast tydligt direktörens röda ansikte och sin lilla flickas förskräck-

ta blick. Så reste hon sig vacklande och blek, det var, som hade hon äldrats under dessa minuter. »Ja, bed honom komma,» sade hon i en låg, knappt hörbar ton. Direktören drog en lättadens suck, försökte ännu säga några tröstande ord och gick skyndsamt ut, förbannande sin godsinthet och heligt lofvande sig själf att aldrig mera utföra sådana uppdrag.

Hon visste ej, huru länge hon var ensam, tankarne gingo i ett virrvarr för henne. Så kom han in, tyst och osäkert, han, som brukade komma så glädt. Han gick framåt, men stannade på halfva vägen. Hvad hon led att se honom såsom en brottsling framför sig, honom, som hon alltid sett upp till.

Så kom denna tunga, långa vinter. Först konkursen och processen. Hon ville ej visa sig ute och han ej heller. Det kom alltsamman, som kunde öka smärtan, människornas medlidsamma, ömkande nyfikenhet, umgängets kyliga tillbakadraggenhet och tjänstfolkets menande blickar och ord. Det var allt tungt att bära, men hårdast var dock, att han blifvit så förändrad, han var så modfärdig och ödmjuk, henne vågade han knappt tala med, knappt närma sig. Han, hennes stolta begäfvade älskling, hade blifvit så ömklig. Huru sorgligt blef ej deras förhållande. Ej ett förebrående ord, ej en klagan riktade hon till honom, men ej heller ett kärleksfullt eller tröstande ord, det var, som hade något hårdnat inom henne. Och dock blödde hennes hjärta att se honom sådan. Mången gång låg ordet på hennes läppar, det ord, som skulle rifvit ned skilljemuren mellan dem, men när hon skulle säga det, var det som blefve tungan torr och det omöjligt kunde komma fram. — Det var ruskiga höstdagar. Regn och snö slog på rutorna och man hörde vågskalpet långt borta. De två sutto därinne i detta hem, som de älskat så högt, och där de upplevat så härliga år, de sutto där, tysta, bäge lidande för hvarandra, utan att kunna lindra hvarandras sorg, utan att komma närmare hvarandra.

Och så kom auktionen. Då såldes dessa saker, som de köpt med tanke på hvarandra, som de valt och placerat med sådan omsorg, dem de fått af goda vänner och släktingar, och dem, som hon

fört med sig från fädernehemmet. Hon ville intet behålla, ej ens sina smycken, och likväl plågades hon af den känslan, att det var blott som en droppe i hafvet. Hundratals människor blefvo ju ändå lidande, för hundratals hade han varit till förbannelse. — De flyttade in i en annan mindre våning, gamla vänner hade köpt in en del af deras bohag till henne, och hon måste ju taga emot det, fast det var henne motbjudande. Processen närmades sitt slut, utgången var gifven på förhand. Domen lydde på tre månaders fängelse, och han förklarade sig nöjd därmed. Det föreföll henne, som om han började längta efter sitt straff, detta tillstånd var förfärligt — — När hon fick veta domen, då var det som om något af den hårdhet, som kommit öfver henne, gifvit vika och deras förhållande blef mera naturligt. Och så kom dagen, då hon måste taga afsked. Då kände hon klart och tydligt, att hon ännu älskade honom innerligt, att hon, trots allt, alltid skulle göra det. Ah, den natten förut! Ingen kunde sova utom lilla Hanna. Tre månader tyckte henne då en evighet. Men nu hade de nästan gått. Dyster nog hade denna tiden varit för henne, en tid af bitter grämlöse, sorg och saknad, men hon hade ändå hoppats, att våren skulle komma och med den mera mod att lefva. I afton hade hon gått ned för att se, om det funnes några värtecken. Men nej, det var ju endast vinter öfverallt. Hon ville dock gå ut på kajen och se längre bort mot hafvet — — Här stannade hon på platformen. Men hvad hvar det! Hon kunde knappt tro sina ögon, där långt ute, där syntes en mörkblå strimma, frisk och svalkande. Ja, det var den första strimman af det fria hafvet. Det var något betagande däri, det var vårens första stora tecken, och vintern var förbi, den tunga, kalla, mörka och långa vintern, och det skulle komma lif igen, lif i naturen och människorna skulle hämta hopp och kraft däraf. Det var som om allting förvandlade sig för henne, hon såg ej mer vinter däri, det var ju vår i den råa fuktiga luften, vår i den smältande smutsiga drifvan, vår i det stillastående vattnet på isen, men framför allt i den friska blåa strimman långt bort i hafvet.

Hon svepte kappan tätare om sig, hon må-

ste skynda hem till Hanna. Men sinnet var ej så tungt längre, hon hade ju skymtat lif där långt ute, och det var som från detta nya lif något meddelats till henne. — «Det finnes ej vinter så lång, att det ej kommer vår en gång.»

Hon kunde hoppas nu. Snart skulle han återkomma — den dag hon förut tänkt på med half bäfvan, fruktande att återse honom bruten, längtade hon nu efter. De skulle bryta nya banor, de två; han hade försonat om ej godtgjort — hon skulle hjälpa honom, och tillsammans skulle de en gång få se den friska blåa strimman, som bådade våren efter den långa, tunga vintern.

Vid Siljans mångbesjungna strand,

i Rättvik, öppnas till våren af den på hotellväsendets område så välkända fru W. Skogh (fråma Wilhelmina Wahlgren) ett par nya förstklassiga turisthotell med badanstalter, en för hela resevärlden helt visst angenäm nyhet, ej minst nu till det stora utställningsåret. Vi hänvisa för öfrigt till den utförliga annonsen med de lockande vyerna i dagens nummer.

Innehållsförteckning.

Amanda Janson, af Johan Nordling. (Med porträtt). — «Som enkom för mig! . . .» — Hvad tjänar det till? Poem af Nemo. — Kvinnorna på utställningen; af Adolf Hellander. II. — «Irmelin Rose»; af Leif. — Ett bref. — Drottning Olga af Grekland. (Med porträtt). — Från Iduns läsekrets: Skrifklåda; en liten varning till unga lärarinnor i hemmen, af Ungdomsvän. — Soppa på soppa; två inlägg. — Ur notisboken. — Teater och musik. — «Familjemeddelanden». — Den blåa strimman; skiss för Idun af A. Roth. — Tidsfördrif.

Sidsfördrif.

Bidrag mottagas med tacksamhet.

Logogryf.

I den stilla natten hvilken ton jag hör,
Öfver land och vatten vinden honom för.
Som en andehviskning sången utan ord
Svinner hän i rymden i ett tyst accord.
Vet du, kan du ana, hvem den sångarn är,
Som så mycket vemod i sitt inre bär?
Kanske att det hjärta sig för världen slöt
Andas så sin smärta ut i nattens sköt.
Eller manne Zefyr uti furans topp
Ber att sig få hvilat blott tills sol går opp.
Se, där öfver taken sitter storkefar,
Tänk om hela saken är för honom klar;
»Fågel ifrån Nilen, som så vida far,
Kan du lösa tviflen om hvem sångarn var?»
Klokt han på mig blickar, vaggas på ett ben
Och i nio nickar ger mig svaret sen.

Hvad mål som Nansen sig hade satt
För årslång kamp uti köld och natt?
En vinterdräkt och en ädelsten.
En öknens skatt. Och hvad heter den,
Hvars liknöjdhet för bostadsbrist
Ett ordspråk blifvit hos oss till sist.

Hvad mången, lifvet igenom, spelar,
Men ändamålet likväl förfelar.
Nu namn på Grekernas gudar tvänne.
Och så af kvinnonamn åter trenne.
Af mansnamn ett, som helt vanligt är.

Och ett, som raden af påfvar bär.
En hälsokälla i Svea land.
Och hvad du ser uti kvinnans hand,
Som visar vintern fått rymma fältet
Och sommarn återfått herraväldet.
Hvad vandrarn finner på Alpens topp.

Hvad dykarn hämtar ur hafvet opp.
Hvad tegelbruk ej kan vara utan.
En daglig syssla ombord på skutan.
Ett träd, som vi blott få se i kruka.
Hvad människor alltid i faror bruka.
Hvad röjer skogsbackens gömda gång?

Hvad väcker fåglarne upp till sång?
Ett ondt, som stundom den starke fällt.

En ö — jag tror visst — i lilla Bält.

Sist kommer här en rad »individer»
Med galna upptåg och fula miner,
Som yrka släktskap se'n de ha sprängt

Den port, som fornforskarn satt på glänt.

Den släktskap kan du då tryggt förneka,

Låt bort från porten patrasket vråka.
Var glad, var tacksam, var stolt som man

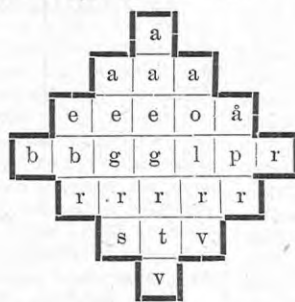
Att högre anor du räkna kan.

Charad.

Om du mitt första är, du tänker föga.
Mitt andra dygden kan emot det höga
Med tillförsikt, bland sorger och besvär.
Mitt tredje, med ett k, du ej kan blifva

Om hvarje dag du sysslolös vill drifva,
Och om du för mitt hela fallen är.
Hj—H.

Diamantgäta.

1) konsonant, 2) Flod i Schweiz, 3) hälsobrunn i Sverige, 4) stad i Sverige, 5) stad i Frankrike, 6) järnvägsstation i Sverige, 7) konsonant.

Issc.

Förvandlingsgäta.

Från hufvudordet borttages en bokstaf för hvarje nytt ord som bildas af de återstående bokstäfverna, hvilka också få omflyttas efter behag.

Först hufvudordet — ja, hur gifva på det en ärlig definition?
Jo, om här nedan vi skulle skriva Af namn ett dussin, en million,
I långa led, skulle du i blinken Förstå att fatta den fina vinken.

Tag bort en bokstaf och för ditt öga
Du har en handling, svår att förstå,
Hvars grundorsaker är' allt för höga
Att mänsklig tanke till dem kan nå.

Ibland det äfven kan »humbug» vara
Som första kritiker kan förklara.

Ännu en bokstaf vi fermt kassera,
Ett berg då reser sig för vår blick,
Ett berg där skogen vi se florera,
Ett berg hvars namn engång rykte fick.

Om än en bokstaf vi låta gå
Härnäst i raden ett djur vi få.

I vattnet kila ju många fiskar,
Välj en af dem ur den långa rad.
Se'n i ditt öra ett namn jag hviskar,
Som du har sett på mångt titelblad.
Då ha två bokstäfver till gått ut;
Ur resten skjuter ett träd till slut.

Sibylla.

Lösningar.

Logogryfen: Piskan: ask, Isak, pik, sik, knipa, spik, kina, spak, is, pina, panik, asp.

Charaden: Snöfall.

Aritmogryfen: Norrköping—Landskrona: 1) normal, 2) Olivia, 3) russin, 4) Roland, 5) kuliss, 6) ölkork, 7) pengar, 8) innebo, 9) Nonnen, 10) Grenna.

Bokstafsgätan: Cassiopea, Pegasus, Andromeda.

Gäthcharaden: Morbror.

Rebusen: Påkostande fundering.

Schiffergätan: a=y, b=t, c=s, d=r, e=ä, f=p, g=n, h=g, i=ä, j=f, k=h, l=j, m=k, n=m, o=i, p=l, q=v, r=c, s=b, t=d, u=ö, v=z, x=q, y=a, z=x, ä=e, ü=o, ö=u.

Julen i kojan.

Tätt vid den ensliga skogssjöns vik
På fattigdom och på fromhet rik
Står låg en koja och på dess håll
En brasa sprakar i julekväll.
På halmen leka de kära små,
Och moderns ögon se huld därpå;
Dit skåda visst ock Guds englar.

Ty aftonvarden är slutad nyss
Med fadersbön och med moderskyss,
Och grånad farfar med stämma blid
Ur bibeln läser om julens frid:
Hur Jesusbarnet i denna natt
Vardt födt, hur englarne sjöngo glädt
Och Betlehems stjärna lyste.

Gymnastik- och Velocipedkostymer

* * Strumpor, Tröjor, Kalsonger etc. * *

* Extra beställningar & reparationer. * Vidstickningar. *
Från fabriken Bryggaregatan 3, 1 tr. upp,
andra huset från Drottninggatan.